

ҚАЗАҚ ТІЛІ
A1
ҚАРАПАЙЫМ ДЕҢГЕЙ

БАНК САЛАСЫНДА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУШІЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ОҚУ ҚҰРАЛЫ

ҚАРАҒАНДЫ, 2023

1-САБАҚ КІРІСПЕ

Қазақ тіліне тән дыбыстар:
ә, ө, ұ, ү, і, қ, ғ, ң, һ

Ә – дауысты, жіңішке.
«Ә» дыбысын айтқанда тіл
алға созылады да, ұшы
астыңғы тіске тиеді.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Әә

ӘМИАН

Әә

кәсіпкер

әйел

әуе билеті

1-САБАҚ

F – ұяң дауыссыз дыбыс. Тілдің ұшы тілдің астыңғы түбіне тиеді.

Тілдің үстіңгі жағы таңдайға тиеді. Қазақ тілінде F дыбысы тек қана жуан (а, ы, о, ұ) дауыстылармен тіркесіп айтылады.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Ff

_____	_____
_____	_____
_____	_____

4

Ff

ҚАҒАЗ

сағат

жуан дауысты дыбыстар

Қ, F {
А
О
Ұ
Ы

ғимарат

жіңішке дауысты дыбыстар

{
Ә
Ө
Ү
І
Е

1-САБАҚ

Ө – жіңішке дауысты, еріндік. Айтылғанда ерін алға созылып, ауыз домалақ болып жай ғана ашылады да, дыбыс ұзақ айтылады.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Өө

_____	_____
_____	_____
_____	_____

мөр

карта нөмірі

Өө

сөмке

автокөлік

5

1-САБАҚ

Ұ дыбысын айтқанда ерін сүйірленіп, алға қарай жиырылады, дауыс созылып, еркін шығады. Тіл ұшы астыңғы тістен алыстап, арт жағы жоғары көтеріледі. Ұ дыбысы жуан дауысты дыбыс. Айтқанда дауыс жуан естіледі.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

ҰҰ

_____	_____
_____	_____
_____	_____

6

1-САБАҚ

Ү дыбысын айтқанда ерін сүйірленіп, алға қарай жиырылады. Тілдің ұшы астыңғы тіске тіреледі де, екі жағы көтеріліп ұстіңгі азу тістермен қабысады.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

ҮҮ

_____	_____
_____	_____
_____	_____

ҰЯШЫҚ

ҰЯЛЫ телефон

ҰШАҚ

ҰЙ

ҮҮ

тҮБІРТЕК

дҮКЕН

7

1-САБАҚ

І – жіңішке, қысаң, езулік дауысты дыбыс. «І» дыбысын айтқанда жақ қысаң ашылып, тілдің ұшы астыңғы тістерге тиеді. Қысқа және анық айтылады.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Іі

_____	_____
_____	_____
_____	_____

кітап

Іі

куәлік

кілт

8

1-САБАҚ

Қ – дыбысын айтқанда тіл артқа тартылады, ерін созылады, тілдің ұшы астыңғы тіске тиеді, түбірі жұмсақ таңдайға тіреледі. Дем жоғары көтерілген тіл мен таңдай арасынан атылып шығады. Қ дыбысы өте жиі қолданылады.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Ққ

_____	_____
_____	_____
_____	_____

ақша

Ққ

қалам

құжат

9

1-САБАҚ

Ң - үнді. «Ң» дыбысын айтқанда тіл ұшы төменгі тістерге қарай жылжиды, тілдің артқы жағы артқы таңдайға қатты қысылады.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

ҢҢ

_____	_____
_____	_____
_____	_____

10

1-САБАҚ

Һ – бұл дыбысты айтқан кезде дауыс байламдары бірігеді, ауа ағыны кедергілерге тап болмай, тез өтеді. Тілдің ұшы астыңғы тістерге жанасады.

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Һ

_____	_____
_____	_____
_____	_____

ҢҢ

теңге

кеңсе тауарлары

теңгерім

райһар

ҺҺ

жиһаз

11

🔊 2. Тыңдаңыз, бос орынды толтырыңыз. Есте сақтаңыз.

12

📖 3. Сәйкестендіріңіз.

құжат

кеңсе

мөр

айыппұл

қол

карта нөмірі

төлем

жеке куәлік

үй

ақша

түбіртек

ұяшықтар

13

4. Суретпен сәйкестендіріңіз.

1. жиһаз
2. карта нөмірі
3. мөр
4. автокөлік
5. сөмке
6. қалам
7. кілт
8. ақша
9. куәлік
10. кітап
11. дүкен
12. ұшақ

14

2-САБАҚ

АТЫ-ЖӨНІҢІЗ КІМ?

1. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Аты-жөніңіз кім?

Тегіңіз кім?

Ұлтыңыз кім?

Сәлеметсің бе!

Сәлеметсіз бе!

Сәлеметсіздер ме!

Қалың қалай?

II жақ. Сіздің
-ңыз, -ңіз, -ыңыз, -іңіз

Қайырлы таң!

Қайырлы күн!

Қайырлы кеш!

Қош келдіңіз!

Сау болыңыз!

Сау болыңыздар!

Рақмет

Жаман емес

15

2-САБАҚ

2. Тыңдаңыз, жазыңыз.

3. Үлгінің көмегімен тиісті жалғауларды жазыңыз.

Ат _____ кім?

Қал _____ қалай?

Үлгі: Сіздің жұмыс+ыңыз

Тег _____ кім?

Қош келді _____!

-ңыз, -ңіз,
-ыңыз, -іңіз

Ұлты _____ кім?

Мамандығы _____

Аты-жөн _____ кім?

16

2-САБАҚ

4. Сұрақтарға жауап жазыңыз.

– Сіздің аты-жөніңіз кім?

– _____

– Тегіңіз кім?

– _____

– Ұлтыңыз кім?

– _____

– Жеке куәлігіңізді беріңіз.

– _____

– Айлығыңыз қанша?

– _____

5. Тиісті жалғауларды жалғаңыз.

Менің ат _____

Менің ұлт _____

I жақ. Менің
-ым, -ім, -м

Менің тег _____

Менің шот _____

Менің мамандығы _____

Менің несие _____

Менің жұмыс _____

Менің карта _____

17

2-САБАҚ

6. Есте сақтаңыз.

Ұлтыңыз кім?

Қайырлы күн!

Тегіңіз кім?

Қалыңыз қалай?

Қайырлы кеш!

Қош келдіңіз!

Қайырлы таң!

Қош келдің!

Аты-жөніңіз кім?

7. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Сәлеметсіз бе!

_____ қалай?

Жақсы, _____

18

2-САБАҚ

8. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Сәлеметсіз бе!

Сәлеметсіз бе, _____
_____ – Сәбира
Нұрбергенқызы!

_____ кім?

_____ – қазақ.

_____, рақмет.

19